

Terveydenhuollon laadun turvaaminen riittäväällä täydennyskoulutuksella uudessa sotessa

6.4.2016

Teppo Heikkilä, ylilääkäri

Sidonnaisuudet

- Ylilääkäri, STM
 - työsuhteessa 1.2.2013 ->
 - virassa 1.10.2014 ->
- Tutkijalääkäri, PSSHP:n perusterveydenhuollon yksikkö
 - väitöskirjatutkimus lääkärien uravalintoihin liittyvistä motivaatiotekijöistä, väitös alustavasti syksyllä 2016
- SOMLA:n jaoston vara(lääkäri)jäsen
- Lääkäriliiton eettisen neuvottelukunnan jäsen
- Pitkä järjestöhistoria (KuoLO, SML, NLY, SLL)

EU:n ammattipätevyysdirektiivi (2013/55/EU)

22 artikla

*Jäsenvaltioiden on omien menettelyjensä mukaisesti **jatkuvaan ammatilliseen kehittymiseen kannustamalla** varmistettava, että **ammattihenkilöt**, joiden ammattipätevyys kuuluu tämän osaston III luvun soveltamisalaan, **voivat ajanmukaistaa tietojaan, taitojaan ja pätevyyttään** voidakseen harjoittaa ammattiaan turvallisesti ja tehokkaasti ja seurata ammatillista kehitystä.*

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava ensimmäisen kohdan b alakohdan nojalla toteutetut toimenpiteet komissiolle viimeistään 18 päivänä tammikuuta 2016.

Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994)

18 § *Terveydenhuollon ammattihenkilö on velvollinen ylläpitämään ja kehittämään ammattitoiminnan edellyttämiä tietoja ja taitoja sekä perehtymään ammattitoimintaansa koskeviin säännöksiin ja määräyksiin.*

Terveydenhuollon ammattihenkilön työnantajan tulee seurata terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatillista kehittymistä ja luoda edellytykset sille, että terveydenhuollon ammattihenkilö voi osallistumalla tarvittavaan ammatilliseen täydennyskoulutukseen ja muilla ammatillisen kehittymisen menetelmillä ylläpitää ja kehittää tietojaan ja taitojaan voidakseen harjoittaa ammattiaan turvallisesti ja asianmukaisesti.

Terveydenhuoltolaki (1326/2010)

5 § *Kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on **huolehdittava siitä, että terveydenhuollon henkilöstö, mukaan lukien sen yksityisen palveluntuottajan palveluksessa oleva henkilöstö, jolta kunta tai kuntayhtymä hankkii palveluja, osallistuu riittävästi terveydenhuollon täydennyskoulutukseen. Täydennyskoulutuksen sisällössä on otettava huomioon henkilöstön peruskoulutuksen pituus, työn vaativuus ja tehtävien sisältö.***

Asetus terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksesta (1194/2003)

- 1 § *Täydennyskoulutuksella tarkoitetaan tässä asetuksessa **väestön terveystarpeisiin ja muuttuviin hoitokäytäntöihin pohjautuvaa sekä terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutustarpeen arviointiin perustuvaa suunnitelmallista koulutusta.***
- 2 § *Täydennyskoulutuksen tulee **perustua terveydenhuollon toimintayksikössä tehtyyn suunnitelmaan ja sen sisällön on tuettava asetettuja täydennyskoulutustavoitteita.***

Asetus terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksesta (1194/2003)

- 3 § *Vuosittaisen täydennyskoulutuksen määrä on riippuvainen työntekijän peruskoulutuksen pituudesta, toimenkuvasta ja sen muuttumisesta, työn vaativuudesta ja ammatillisista kehittymistarpeista.*
- 5 § *Terveydenhuollon toimintayksiköiden tulee seurata täydennyskoulutuksen toteutumista, koulutukseen osallistumista ja siitä aiheutuvia kustannuksia henkilöstökoulutusrekisterin, henkilöstöraportin ja työntekijöiden täydennyskoulutustaan koskevan seurannan avulla.*

Mistä lainsäädäntö ei säädä

- Täydennyskoulutuksen tarkemmasta sisällöstä
 - Täydennyskoulutuksen ammattikohtaisesta määrästä
 - Kannustimista tai sanktioista
 - Resertifikaatiosta
-
- Onko täydennyskoulutusvelvollisuus todellinen?

STM:n täydennyskoulutussuositus (Oppaita 2004:3)

- Sisältää suositukset täydennyskoulutuksen
 - suunnittelusta
 - mahdollistamisesta ja toteutuksesta
 - seurannasta
 - arviointikriteereistä

Täydennyskoulutus kansainvälisessä kontekstissa

- Terveydenhuollon ammattihenkilöiden jatkuvasta ammatillisesta kehittämisestä (CPD) on käyty keskustelua useilla eri foorumeilla
 - EU, WHO, OECD
- -> CPD on kaikkien terveydenhuollon ammattihenkilöiden eettinen velvollisuus. CPD:llä varmistetaan ammattitoiminnan ajanmukaisuus ja parannetaan hoidon tuloksia ja laatua.

Täydennyskoulutus uudessa sotessa?

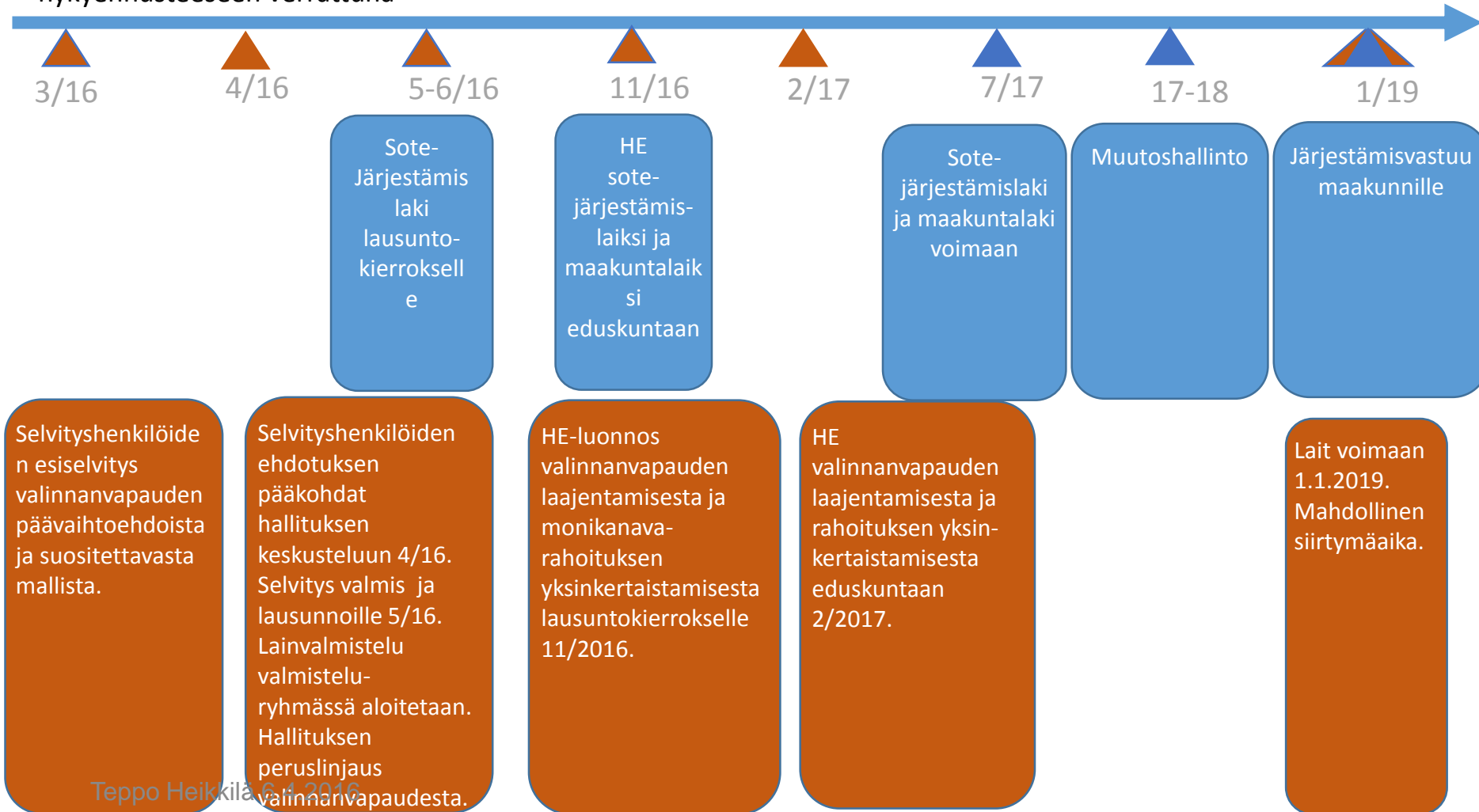
- Mikä on uusi sote..?
 - Tavoitteena kaventaa ihmisten hyvinvointi- ja terveyseroja sekä hallita kustannuksia
 - Keinona palvelujen horisontaalinen ja vertikaalinen integraatio
- Uusi laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (järjestämislaki)
 - On puitelaki palveluiden järjestämisestä
 - -> terveydenhuoltolaki ja ammattihenkilölaki jäävät edelleen voimaan
- HE sote-järjestämislaiosta lausuntokierrokselle 5-6/16
- Uusi organisaatio aloittaa 1/19

Reformi: Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus

TAVOITE: Hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat ja kustannusten hallinta paranee.

Sote-menojen taso alenee 3 miljardilla eurolla nykyennusteeseen verrattuna

KUVAUS: Sosiaali- ja terveydenhuolto siirretään kuntaa suurempien itsehallintoalueiden vastuulle. Järjestäjällä on vastuu siitä, että sosiaali- ja terveyspalvelut toimivat jatkossa sujuvana palvelukokonaisuutena. Monikanavainen sote-rahoitus yksinkertaistetaan. Säädetään laajaan valinnanvapauteen perustuva valinnanvapauslainsäädäntö, jonka perusteella yksilöllä on yleensä mahdollisuus valita palveluiden julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin tuottajien välillä.

Täydennyskoulutus uudessa sotessa?

- Järjestämislaisissa tarkoitus säätää kehittämistrakenteesta sekä laadunseurannasta ja kehittämisestä uudella tavalla
 - Nykyisessä lakiluonnoksessa sana ”laatu” mainitaan yhdeksässä eri pykälässä
- Valtion ohjaus lisääntymässä kaikilla tasoilla
- Ns. yhteistyöalueiden keskusmaakunnille tulossa koordinaatiovastuu mm. osaamistarpeen arvioinnissa ja ammatillisen osaamisen kehittämisessä
 - -> Osaamisen kehittämisessä käytetään yhtenäisiä näyttöön perustuvia käytäntöjä

Täydennyskoulutus integroidussa palvelujärjestelmässä

- Sote-uudistuksen tavoitteena on palvelujärjestelmän täydellinen horisontaalinen ja vertikaalinen integraatio
- -> Myös täydennyskoulutusta (toivottavasti) integroidaan nykyistä moniammatillisemmaksi

Valinnanvapaus ja uusi palveluntuotanto

- Valinnanvapauden lisääntyminen tulee mahdollisesti tarkoittamaan palveluntuottajien akkreditointimenettelyä
- Akkreditointikriteereiksi tällaisessa mallissa tulisi todennäköisesti myös erilaisia laatutekijöitä
- -> Henkilöstön ammatillinen kehittäminen akkreditointikriteerinä?

Täydennyskoulutus sote-uudistuksen edetessä

- Täydennyskoulutus on osana kehittämiseen ja kehittämisrakenteisiin liittyvää valmistelua
- Ammattipätevyysdirektiivin implementoinnin yhteydessä keskusteltu tarpeesta täydennyskoulutusasetuksen ja -suosituksen päivittämiseen
 - -> Odottavat uutta sotea

Kysyttävää?

Ylilääkäri Teppo Heikkilä
teppo.heikkila@stm.fi